

Algorytm ewolucyjny dla symetrycznego problemu komiwojażera

Definicja symetrycznego, euklidesowego, dwuwymiarowego problemu komiwojażera

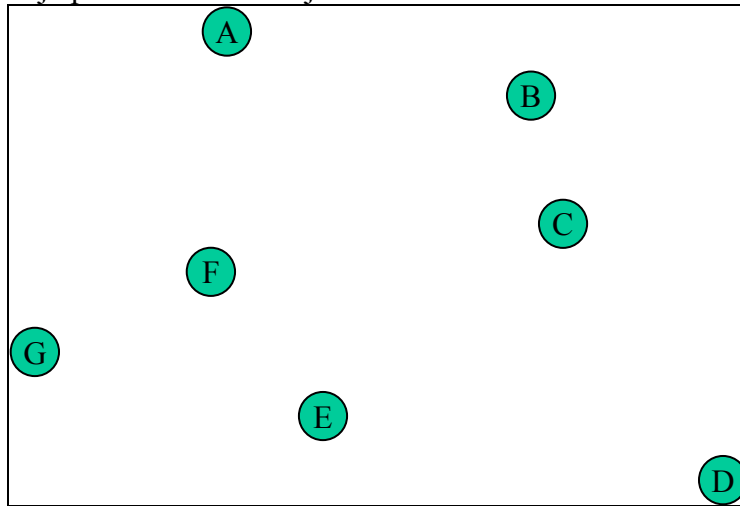
Dany jest zbiór N wierzchołków umieszczonych na płaszczyźnie dwuwymiarowej. Położenie każdego wierzchołka jest opisane przez dwie współrzędne X i Y . Odległość pomiędzy każdą parą wierzchołków jest odległością euklidesową zaokrąglona do liczby całkowitej w następujący sposób:

$$\text{floor}(0.5 + \text{sqrt}((X1 - X2) * (X1 - X2) + (Y1 - Y2) * (Y1 - Y2)))$$

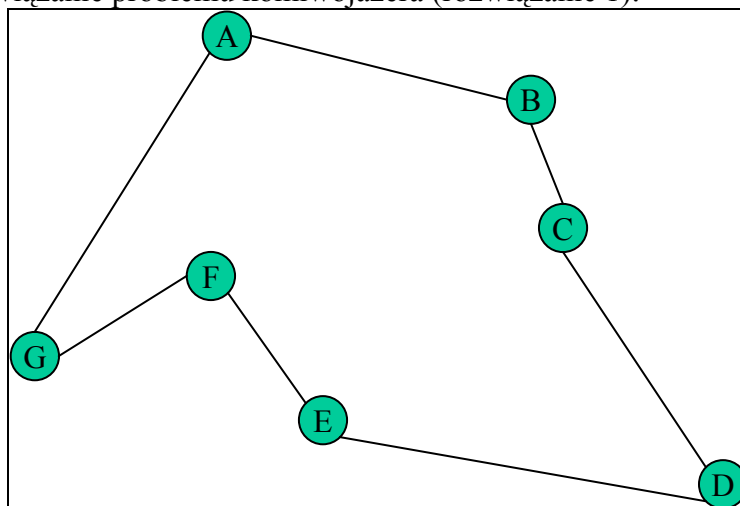
floor to funkcja zwracająca najbliższą liczbę całkowitą mniejszą lub równą niż podany parametr.

Rozwiązaniem problemu komiwojażera jest cykl Hamiltona, tj. ścieżka przechodząca przez wszystkie wierzchołki dokładnie raz. Celem jest znalezienie rozwiązania o jak najmniejszej długości.

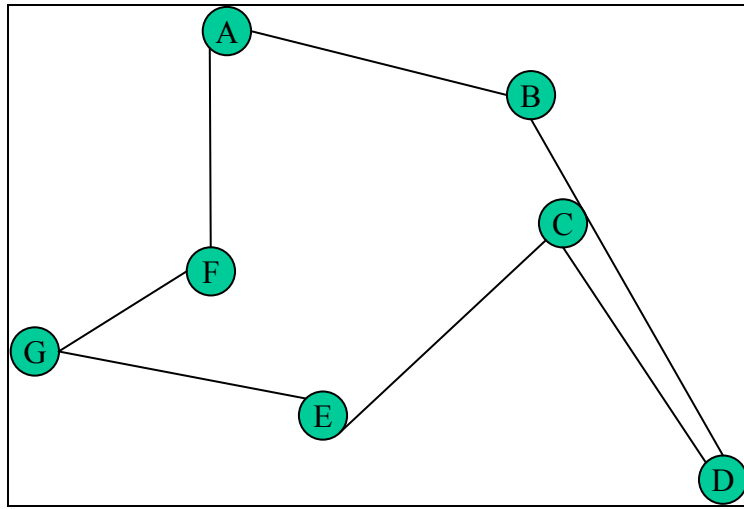
Przykładowa instancja problemu komiwojażera:

Przykładowe rozwiązanie problemu komiwojażera (rozwiązanie 1):

Przykładowe rozwiązanie problemu komiwojażera (rozwiązanie 2):

Standard kodowania w języku C++

Nazwy plików

- Wszystkie nazwy powinny być unikalne, nie powinno się używać znaków specjalnych takich jak np. '#', '~', '\t', or '\n', oraz znaków narodowych.
- Pliki nie powinny nosić nazw zarezerwowanych dla urządzeń I/O lub portów: lpt1, com4, irq8.

Deklaracje i definicje klas

Każda klasa jest opisana w dwóch plikach:

- Pliku nagłówkowym z rozszerzeniem *.h- zawiera deklarację klasy;
- Pliku implementacyjnym z rozszerzeniem *.cpp- zawiera definicję klasy.

Pliki nagłówkowe

Pliku nagłówkowy jest podzielony na 4 części:

- *Sekcja include,*
- *Sekcja definicji stałych symbolicznych,*
- *Sekcja opisów klas,*
- *Deklaracje klas.*

W **sekcji include** należy zwrócić uwagę na to, aby nie umieszczać ścieżki bezwzględnej do pliku a jedynie jego nazwę lub ścieżkę względną.

Przykład:

```
#include "pliczek.h"           //! poprawne
#include "..\katalog\pliczek.h" //! poprawne
#include "katalog\include\naglowek.h" //! niepoprawne !!!
```

W **sekcji definicji stałych symbolicznych** nazwy powinny być pisane dużymi literami tak, aby łatwo było je odróżnić od pól.

Sekcja opisu klasy Przed deklaracją klasy powinien znaleźć się krótki opis.

Przykład:

```
/** Opis: */
```

Komentarz może być podzielony na ogólny opis zawarty w pierwszej linii i szczegółowy opis zawarty w kolejnych liniach oddzielonych od pierwszej jedną linią pustą.

Przykład:

```
/** Opis gólny
*
* Opis szczegółowy
* Opis szczegółowy */
```

Natomiast **deklaracja klasy** składa się z 4 elementów:

- Definicje pól

Pola tego samego typu nie powinny być wymienione po przecinku. Każde pole powinno być umieszczona w nowej linii, przed którą (patrz poniżej) powinien znaleźć się krótki komentarz.

Powinno się unikać definiowania pól publicznych o ile nie ma to istotnego uzasadnienia.

- Konstruktory i destruktory
- Deklaracje funkcji
- operatory

Każde pole powinno być poprzedzone komentarzem. Komentarz powinien podawać interpretację pola, jednostki i wszelkie ograniczenia, które muszą spełniać wartości pola. Np.:

```
/** Wartość funkcji celu - długość ścieżki.
*
* Ograniczenia:
* Objective > 0
* Objective = Suma po a=0,...,TSPProblem.NumberOfNodes - 1 z
* TSPProblem.Distance (a, NextNodes [a]). */
int Objective;
```

Deklaracja każdej metody powinna być poprzedzona komentarzem. Komentarz powinien podawać cel metody, parametry, zwracany wynik, ograniczenia – początkowe i końcowe warunki poprawności, wyjątki jakie mogą się pojawić podczas wykonywania metody. Np.:

```
/** Zwraca odległość pomiędzy dwoma miastami
*
* Parametry:
* n1 – pierwsze miasto
* n2 – drugie miasto
* Wynik – odległość pomiędzy miastami n1 i n2
* Ograniczenia 0 <= n1, n2 <= NumberOfNodes */.
int Distance (int n1, int n2);
```

Zmienne

Deklaracja każdej zmiennej powinna być poprzedzona komentarzem:

```
/** Opis: */
```

Komentarz powinien podawać interpretację pola, jednostki i wszelkie ograniczenia, które muszą spełniać wartości pola. Np.:

```
/** Wartość funkcji celu - długość ścieżki.  
  
*  
*   Ograniczenia:  
*   Objective > 0  
*   Objective = Suma po a=0,...,TSPProblem.NumberOfNodes - 1 z  
*           TSPProblem.Distance (a, NextNodes [a]). */  
  
int Objective;
```

Należy unikać stosowanie zmiennych globalnych, jeżeli mogą być one zastąpione zmiennymi lokalnymi lub polami w klasie.

Zmienne lokalne należy deklarować jak najbliżej miejsca ich użycia, najlepiej równocześnie z ich zainicjowaniem. Np.:

```
int Objective = 0;
```

Funckje

Deklaracja (o ile znajduje się w pliku nagłówkowym) i definicja każdej funkcji powinna być poprzedzona komentarzem. Komentarz powinien podawać cel funkcji, parametry, zwracany wynik, ograniczenia – początkowe i końcowe warunki poprawności, wyjątki jakie mogą się pojawić podczas wykonywania metody. Np.:

```
/** Zwraca odległość pomiędzy dwoma miastami  
  
*   Parametry:  
*   n1 – pierwsze miasto  
*   n2 – drugie miasto  
*   Wynik – odległość pomiędzy miastami n1 i n2  
*   Ograniczenia 0 <= n1, n2 <= NumberOfNodes */.  
  
int Distance (int n1, int n2) {  
...  
}
```

Długość linii i szerokość tabulacji

Linie programu nie powinny być dłuższe niż około 80 znaków. Jeżeli dana instrukcja nie mieści się w jednej linii należy kolejne linie tej samej instrukcji wcinać w stosunku do pierwszej, np.

```
Distances [iNode][iNode2] = floor (0.5 + sqrt ((double)(NodesPositions [iNode].x –  
NodesPositions [iNode2].x) * (NodesPositions [iNode].x - NodesPositions [iNode2].x) +
```

```
(double)(NodesPositions [iNode].y - NodesPositions [iNode2].y) *  
(NodesPositions [iNode].y - NodesPositions [iNode2].y));
```

Dla czytelności wyświetlanego kodu powinny być stosowane akapity i wcięcia przy użyciu tabulatorów. Wielkość tabulacji może być dowolna. Należy jednak pamiętać żeby konsekwentnie trzymać się w całym programie tej samej konwencji.

Akapity i wcięcia są używane wewnątrz:

- Deklaracji funkcji
- warunków
- pętli
- instrukcji 'switch', 'case' i 'typedef'
- bloków pomiędzy nawiasami klamrowymi

Każdy nawias klamrowy powinien być umieszczany w oddzielnej linii lub za instrukcją warunkową/pętlą. W tym pierwszym przypadku pary odpowiadających sobie nawiasów klamrowych powinny znajdować się w tej samej kolumnie (być równooddalone od lewej krawędzi tekstu). W drugim przypadku nawias zamykający powinien się znaleźć w kolumnie, w której rozpoczyna się instrukcja warunkowa/pętli. Otwarcie nawiasu powinno pociągać za sobą napisanie nawiasu zamykającego klamrę tuż pod danym nawiasem, dopiero w dalszej kolejności powinien powstawać kod wypełniający wnętrza nawiasów klamrowych.

Przykład:

```
if (iIteracja == 0) {  
    GenerujRozwiazaniePoczkowe ();  
}  
lub  
if (iIteracja == 0)  
{  
    GenerujRozwiazaniaPoczkowe ();  
}
```

Odstępy

Po każdym średniku powinna wystąpić co najmniej jedna spacja.

Przykład:

```
for(iIteracja = 0; iIteracja <= iGornaGranica; iIteracja++)  
{  
    statements  
}
```

Jedna spacja obowiązuje również po przecinku przy wymienianiu parametrów wywołania funkcji lub metody.

Przykład:

```
PobierzDane(iParamametr1, iParametr2, iParametr3);
```

Operatory powinny być z obu stron otoczone spacjami.

Przykład:

```
dZysk = dPrzychod – dKoszt;
```

```
Stream << Node << 't';
```

Notacja węgierska

Notacja ta zakłada, że każde pole składa się z identyfikatora typu i nazwy, tak że nie jest konieczne szukanie typu pola w sekcji deklaracji pól na początku programu, gdyż jej typ jest określony przedrostkiem nazwy. Propozycja użycia notacji węgierskiej dotyczy m. in. typów pól i zmiennych:

Skrót typu	znaczenie
<i>c</i>	char
<i>b</i>	bool
<i>i</i>	int
<i>l</i>	long
<i>f</i>	float
<i>d</i>	double

Przykład:

```
iNumer - zmienna typu integer,
```

Nazwy pól, metod, klas

Nazwy stosowane dla pól, metod, klas powinny być zrozumiałe. Nie należy stosować skrótów.

- stosowanie nazw wielowyrazowych bez stosowania odstępów i początkiem każdego członu od wielkiej litery.

Przykład:

```
int iLiczbalteracji
```

- stosowanie prefiksu C w nazwie klasy

Przykład:

```
class CProblem
{
    ...
}
```

Komentarze

Zalecane jest stosowanie dwóch typów komentarzy:

- komentarze jednej linii

Przykład:

```
/// Krótki komentarz
```

- komentarze blokowe

Przykład:

```
/** Komentarz blokowy
*   ... */
```

Return, break, continue, goto

Każde wystąpienie *return* w miejscu poza końcem funkcji lub metody powinno być skomentowane.

Podobnie też każde wystąpienie instrukcji *break* i *continue*.

Używanie instrukcji *goto* jest niedozwolone

Ogólne zasady kodowania

W jednej linii powinna znajdować się jedna instrukcja.

Przykład:

źle:

```
NodeToExchange1 = Node1; NodeToExchange2 = Node2; bImprovementFound = true;
```

dobrze:

```
NodeToExchange1 = Node1;
```

```
NodeToExchange2 = Node2;
```

```
bImprovementFound = true;
```

Należy stosować proste konstrukcje, przestrzegać zasady KISS (keep it simple stupid).

Linie kodu zawierające powiązane instrukcje powinny być łączone w bloki. Poszczególne bloki powinny być oddzielone wolnymi liniami.

Przykład:

```
WeightVector.Rescale (NondominatedSet.ApproximateIdealPoint, NondominatedSet.ApproximateNadirPoint);
```

```
TPoint TempReferencePoint = NondominatedSet.ApproximateIdealPoint;
```

```
TempReferencePoint.Augment (NondominatedSet.ApproximateIdealPoint,  
NondominatedSet.ApproximateNadirPoint);
```

```
TempPopulation.clear ();
```

```
for (int isol = 0; isol < MainPopulation.size (); isol++) {
```

```
    UpdateTempPopulation (TempReferencePoint, MainPopulation [isol]);
```

```
}
```

Komentarze w kodzie metod i funkcji

Komentarze w kodzie metod i funkcji powinny opisywać poszczególne bloki programu, pętle i instrukcje warunkowe. Można je pominąć, jeżeli kod sam się tłumaczy (ale kiedy **naprawdę** sam się tłumaczy).

Przykład (komentarze opisujące bloki)

```
// Przeskaluj wektor wag
```

```
WeightVector.Rescale (NondominatedSet.ApproximateIdealPoint, NondominatedSet.ApproximateNadirPoint);
```

```
// Ustaw punkt odniesienia
```

```
TPoint TempReferencePoint = NondominatedSet.ApproximateIdealPoint;
```

```
TempReferencePoint.Augment (NondominatedSet.ApproximateIdealPoint,  
NondominatedSet.ApproximateNadirPoint);
```

```
// Znajdź populację chwilową
```

```
TempPopulation.clear ();
```

```
for (int isol = 0; isol < MainPopulation.size (); isol++) {
```

```
    UpdateTempPopulation (TempReferencePoint, MainPopulation [isol]);
```

```
}
```

Przykład (komentarz opisujący pętlę)

```
// Przeglądaj miasta rozpoczynając od StartingNode1 aż do przejścia wszystkich miast lub znalezienia  
ruchu
```

```
// poprawiającego wartość funkcji celu

for (int in1 = 0; (in1 < TSPProblem.NumberOfNodes) && !ImprovementFound; in1++) {

    int Node1 = (StartingNode1 + in1) % TSPProblem.NumberOfNodes;

    Przykład (niepotrzebny komentarz – dzięki poprawnym nazwom zmiennych)

    // Jeżeli Liczba elementów jest mniejsza od Dostępnej liczby elementów

    if (iLiczbaElementow < iDostepnaLiczbaElementow)
```

Warunki poprawności

Warunki poprawności należy sprawdzać za pomocą makra assert. Wszystkie linie wprowadzone w celu sprawdzenia warunku poprawności należy oznaczać za pomocą komentarza znajdującego się w tej samej linii: `##### Warunek nr`. Np.:

```
int OldObjective = Objective; ##### Warunek 1

ExchangeArcs (NodeToExchange1, NodeToExchange2);

// Nowa wartość funkcji celu musi być lepsza od poprzedniej

assert (Objective < OldObjective); ##### Warunek 1
```

```
1 // TSP Simple.cpp : Defines the entry point for the console application.
2 //
3
4 #include "stdafx.h"
5
6 #include <fstream>
7 #include <iostream>
8 #include <vector>
9 #include <cmath>
10 #include <ctime>
11
12 using namespace std;
13
14 typedef vector <int > TIntVector;
15
16 //-----
17 /** Dane definiujące instancję problemu komiwojażera */
18
19 /** Dwuwymiarowa tablica odległości pomiędzy miastami */
20 vector <TIntVector> Distances;
21
22 /** Liczba miast/wierzchołków (nodes) */
23 int NumberOfNodes;
24
25 /** Położenie miasta (node) w dwuwymiarowej przestrzeni */
26 typedef struct {
27     int x, y;
28 } TPoint;
29
30
31 //-----
32 /** Dane opisujące rozwiązanie problemu komiwojażera */
33
34 /** Tablica przechowująca rozwiązanie
35 *
36 * NextNodes [a] == b oznacza, że z po mieście (wierzchołku) a
37 * następuje miasto b.
38 * Warunki poprawności:
39 * NextNodes [a] == b <=> PreviousNodes [b] == a
40 * 0 <= NextNodes [...] < NumberOfNodes
41 * Opisywana ścieżka przechodzi przez wszystkie miasta dokładnie raz
42 */
43 vector <int > NextNodes;
44
45 /** Tablica przechowująca rozwiązanie
46 *
47 * NextNodes [a] == b oznacza, że z po mieście (wierzchołku) a
48 * następuje miasto b.
49 * Uwaga tablica ta jest nadmiarowa w stosunku do NextNodes, ale
50 * jej użycie zwiększa efektywność.
51 * Warunki poprawności:
52 * NextNodes [a] == b <=> PreviousNodes [b] == a
53 * 0 <= PreviousNodes [...] < NumberOfNodes
54 * Opisywana ścieżka przechodzi przez wszystkie miasta dokładnie raz
55 */
56 vector <int > PreviousNodes;
57
```

```

58  /** Wartość funkcji celu - długość ścieżki.
59  *
60  * Warunki poprawności:
61  * Objective > 0 (teoretycznie wartość 0 jest dopuszczalna, w praktycznych
instancjach nie może się pojawić)
62  * Objective = Suma po a=0,...,NumberOfNodes - 1 z
63  * Distance (a, NextNodes [a]).
64  */
65  int Objective;
66
67  //-----
68  /** Zwraca odległość pomiędzy dwoma miastami */
69  int Distance (int n1, int n2){
70      return Distances [n1][n2];
71  }
72
73  /** Wczytuje problem z pliku.
74  *
75  * Zwraca false jeżeli odczyt się nie powiódł */
76  bool Load(char * FileName)
77  {
78      // Tablica położen miast
79      vector <TPoint> NodesPositions;
80
81      fstream Stream (FileName, ios::in);
82      if (Stream.rdstate () != ios::goodbit) {
83          cout << "Cannot open " << FileName << '\n';
84          Stream.close ();
85          return false;
86      }
87
88      // Wczytaj liczbę miast/wierzchołków
89      Stream >> NumberOfNodes;
90      if (Stream.rdstate () != ios::goodbit) {
91          cout << "Error reading " << FileName << '\n';
92          Stream.close ();
93          return false;
94      }
95      if (NumberOfNodes <= 1) {
96          cout << "Error reading " << FileName << ". Number of nodes <= 1" << '\n';
97          Stream.close ();
98          return false;
99      }
100
101      // Zaalokuj tablicę położen miast
102      NodesPositions.resize (NumberOfNodes);
103
104      // Wczytaj pozycje miast w przestrzeni dwuwymiarowej
105      for (int iNode = 0; iNode < NumberOfNodes; iNode++) {
106          Stream >> NodesPositions [iNode].x;
107          Stream >> NodesPositions [iNode].y;
108          char c;
109          do {
110              Stream.get (c);
111          } while (c != '\n');
112          if (Stream.rdstate () != ios::goodbit) {
113              cout << "Error reading " << FileName << '\n';

```

```

114     Stream.close ();
115     return false;
116 }
117 }
118
119 // Zaalokuj tablicę odległości pomiędzy miastami
120 // Distances.resize (NumberOfNodes);
121 for (iNode = 0; iNode < NumberOfNodes; iNode++) {
122     TIntVector IntVector;
123     IntVector.resize (NumberOfNodes);
124     // Distances [iNode].resize (NumberOfNodes);
125     Distances.push_back (IntVector);
126 }
127
128 // Oblicz odległość euklidesową pomiędzy miastami (zgodnie z zasadmi
129 // opisanymi w TSPLib
130 for (iNode = 0; iNode < NumberOfNodes; iNode++) {
131     for (int iNode2 = 0; iNode2 < NumberOfNodes; iNode2++) {
132         Distances [iNode][iNode2] = floor (0.5 + sqrt ((double)(NodesPositions
133             [iNode].x - NodesPositions [iNode2].x) * (NodesPositions [iNode].x -
134             NodesPositions [iNode2].x) +
135             (double)(NodesPositions [iNode].y - NodesPositions [iNode2].y) *
136             (NodesPositions [iNode].y - NodesPositions [iNode2].y)));
137         Distances [iNode2][iNode] = Distances [iNode][iNode2];
138     }
139 }
140
141 Stream.close ();
142 return true;
143 }
144
145 /** Konstruuje początkowe losowe rozwiązanie, odpowiadające losowej
146 * permutacji miast */
147 void FindRandom ()
148 {
149     NextNodes.resize (NumberOfNodes);
150     PreviousNodes.resize (NumberOfNodes);
151
152     // Wylosuj pierwsze miasto
153     int FirstNode = rand () % NumberOfNodes;
154     int Node = FirstNode;
155
156     // Zaalokuj tablicę miast dodanych do ścieżki i wypełnij
157     // ją wartościami false
158     vector <bool> bNodeAdded;
159     bNodeAdded.resize (NumberOfNodes, false);
160
161     // Dodawaj losowo kolejne miasta do ścieżki
162     bNodeAdded [Node] = true;
163     for (int i = 0; i < NumberOfNodes - 1; i++) {
164         bNodeAdded [Node] = true;
165         // Wylosuj miasto, które nie zostało jeszcze dodane do ścieżki
166         int NextNode = rand () % NumberOfNodes;
167         while (bNodeAdded [NextNode]) {
168             NextNode = (NextNode + 1) % NumberOfNodes;
169         }
170     }

```

```

167 // Dodaj luk (Node, NextNode)
168 NextNodes [Node] = NextNode;
169 PreviousNodes [NextNode] = Node;
170
171 // Weź następne miasto
172 Node = NextNode;
173 }
174
175 // Dodaj luk (Node, FirstNode)
176 NextNodes [Node] = FirstNode;
177 PreviousNodes [FirstNode] = Node;
178
179 // Oblicz wartość funkcji celu
180 Objective = 0;
181 for (i = 0; i < NumberOfNodes; i++) {
182     Objective += Distance (i, NextNodes [i]);
183 }
184
185 }
186
187 void FG ()
188 {
189     NextNodes.resize (NumberOfNodes);
190     PreviousNodes.resize (NumberOfNodes);
191     int FN = rand () % NumberOfNodes;
192     int N = FN;
193     vector <bool> NA;
194     NA.resize (NumberOfNodes, false);
195     NA [N] = true;
196     for (int i=0;i<NumberOfNodes-1;i++) {
197         int BD, BN;
198         bool bFirstIteration = true;
199         for (int j=0;j<NumberOfNodes;j++)
200             if (!NA [j])
201                 if (bFirstIteration) {BD = Distance (N, j); BN = j; bFirstIteration =
false;}
202                 else
203                     if (BD > Distance (N, j)) {BD = Distance (N, j);BN = j;}
204         NA [BN] = true;
205         NextNodes [N] = BN;
206         PreviousNodes [BN] = N;
207         N = BN;
208     }
209     NextNodes [N] = FN;
210     PreviousNodes [FN] = N;
211     Objective = 0;
212     for (i = 0; i < NumberOfNodes; Objective += Distance (i, NextNodes [i]),i++);
213 }
214
215 /** Zapisuje rozwiązanie do podanego strumienia */
216 void Save (ostream& Stream)
217 {
218     Stream << Objective << '\n';
219
220     // Wypisz permutację miast opisujących rozwiązanie
221     // rozpoczynając od miasta 0
222     int Node = 0;

```

```
223 for (int i = 0; i < NumberOfNodes; i++) {
224     Stream << Node << '\t';
225     Node = NextNodes [Node];
226 }
227 Stream << '\n';
228 }
229
230 int _tmain(int argc, _TCHAR* argv[])
231 {
232     srand ((unsigned)time (NULL));
233     if (Load ("kroa100.txt")) {
234         FindRandom ();
235         Save (cout);
236         FG ();
237         Save (cout);
238     }
239     return 0;
240 }
241
```